

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

Liet izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri popoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravištvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za **avstro-ogerske** dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 6.30
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za **vse druge** dežele i. **Ameriko** K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas** (insertate) se plačuje od čveterostopne petit vrste po 12 h, za večkratn natis primeren popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 275.

Telefonska številka 55.

Celje, v sredo, dne 1. decembra 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Reforma volilne pravice na Francoskem.

Dočim se bje na Angleškem velikanski boj za proračun in uvedbo Chamberlainovega carinskega sistema, kakor smo to nedavno opisali na uvodnem mestu v „Narodnem Dnevniku“, je na Francoskem popolnoma drugačno vprašanje na dnevnem redu. Gre se za tako preosnovo volilne pravice, da bi prišlo vsako mišljenje in politično naziranje naroda v francoskem parlamentu do iste moči in veljave, kakor dejansko obstoji v narodu. To je korak do najvišje dovršenosti in pravičnosti volilnega prava, katera se more doseči le s proporcionalnim volilnim pravom in zaščito manjšin. R. P. ! Représentation proportionnelle ! Dve črki, dve besedi, okrog katerih se suče danes vse javno mnenje na Francoskem; njih čarobna sila je privedla celo največje politične nasprotnike v bratovski objem. Celo kranjski klerikalci, ki nikakor ne ljubijo „gnjilih“ francoskih razmer, govorijo o upeljavi proporcionalnega volilnega sistema, razume se, da samo za ljubljansko mestno občino, ne pa tudi za kmečke občine, da bi obsovrženi naprednjaki ne dobili tamkaj vpliva in ne gledali nekoliko na umazane prste farovških poštenjakov. Navdušenje politično si drugače nasprotujočih strank na Francoskem za proporcionalni volilni sistem pa seveda nikakor ne znači, da so si mnenja tudi v podrobnostih složna. Nekateri ga hočejo imeti po departementih, drugi ga zagovarjajo za celo republiko na razne načine, o katerih se tu zaradi omejenega prostora ne da razpravljati. Pa bodi si o podrobnostih tudi različno mnenje, danes je na Francoskem cela javnost prepričana, da so dosednji volilni sistemi, po kateri dobi polovica plus jeden vse, polovica minus jeden nič, veliki zločin proti morali in tudi naravi sami. Vsi

Francozi so uverjeni, da je tak sistem majoriziranja in preziranja manjšine brutalen in tiranski, da je naravnost socialno zlo, za katerega mora najti civiliziran narod primeren lek. Ako ne nastanejo kake nenadne komplikacije v notranji politiki na Francoskem, bomo navzlic zadnji formalni Briandovi zmagi nad pristaši R. P. v parlamentu, kmalu videli, da si bode republika usovršila svojo ustavo z uvedbo proporcionalnega volilnega sistema na podlagi že upeljane splošne, enake in tajne volilne pravice. — To bode neki non plus ultra narodne reprezentacije kakor si ga more naša sedanja kultura sploh misliti in kakor se da izpeljati. In ker so doslej vse napredne reforme in naprave, ki garantirajo svobodo človeka, svobodo misli in prepričanja, došle iz Francoske, katera je z denarjem in krvjo drago plačala te eksperimente za blagodat človeštva, upamo, da bodo tudi ta najnovejši napredek Francozov kmalu izvrševali tudi po ostali Evropi. Zlasti bi ga rabili mi Slovenci!

Nekoliko opomb k socialnemu zavarovanju.

II.

Zakonski načrt o avstrijskem socialnem zavarovanju je gotovo pomemben dokument socialnopolitičnega slovstva. Saj pomeni seveda več ko še tako važna teoretična razprava o socialnem zavarovanju. V njem vidimo združene vse panoge soc. zavarovanja, važen poskus socialne uprave, a tudi prikrajšanje samouprave, novo metodo pravosodja na omenjenem socialnem polju. V njem opazimo nadalje že prve začetke nadaljnjega razvoja socialnega zavarovanja in še marsikaj drugega. Ta načrt zakona je torej več ko čisto literarno delo; vlada velike države se priznava za njegovo ustvariteljico in

doživeli smo čuden prizor, da si ga ne upa zavreči niti ena politična stranka ali strančica — in to, prijatelji, na Avstrijskem! — dasi vsi dobro vemo, da ga je vlada poslala v svet der Not gehorchend nicht dem eignen Trieb in da se ne strinja z njim nobena stranka. A svoje nasprotstvo omejuje samo na posameznosti. Ta strah pred očitnim bojem proti misli socialnega zavarovanja je morda po dobršem svojem delu utemeljen z okolščino, da imamo splošno in enako volilno pravico, kaže pa tudi, da je socialno zavarovanje neobhodna ljudska potreba.

Dasi ima torej načrt zakona o socialnem zavarovanju pri nas neprimerno ugodnejše razpoloženje za se, ko ga je našla enaka misel v Nemčiji, je še vendar mogoče, da se ga bode pokopalo med zgodovinska slovstvena dela na polju narodnega gospodarstva, mesto da bi oživel k realnemu življenju, h krepkemu učinkovanju, socialnemu delu. Pa kedo bi vedno črnogledno mislil na bodočnost! Naša naloga se za sedaj omejuje na to, da pregledamo preteklost in trezno premočimo sedanost. Ako namreč pogledamo nazaj v razmere naše sosedne države, kjer edino imamo neposredno priliko študirati nastanek, razvoj in učinkovanje socialnega zavarovanja, ako premočimo motive, kateri so bili pod Bismarckovo egido merodajni za nemško vlado, da je z zavarovanjem delavcev nastopila popolnoma nova pota državne uprave, socialne oskrbe in tudi notranje politike, potem pomenja zakonski načrt avstrijskega socialnega zavarovanja glede motivov vlade, stališča delavcev in razširjenja na samostojne, a gospodarsko slabo situirane sloje, velikanski socialni napredek. Kot dokument tega napredka bomo kritično premočrili načrt avstrijskega socialnega zavarovanja z delavskega stališča, ali, da se točneje izrazimo s stališča

„nesamostojnih“, saj spadajo semkaj vsled mezdne meje 2.400 kron, doker bi segala obveznost, mnogi ljudje, katerim ne pravimo v vsakdanjem življenju delavci. Želimo si pa seveda enake razprave tudi s stališča „samostojnih“ posestnikov in obrtnikov, ki so podvrženi socialnemu zavarovanju.

Politična kronika.

Dunajsko pismo.

Na Dunaju, 30. nov.

Vkljub temu, da je na dnevnem redu razprava o manjšinskem šolstvu, o zadevi torej, ki je pri nas v Avstriji vzrok neprestanim pritožbam in krivicam, je bilo vendar v zbornici smrtno dolgočasno. Vsi govorniki so govorili nekaj svojim najintimnejšim prijateljem in pa — praznim stenam. Posl. Dürich in Kalina sta utemeljevala češki svoja predloga glede rešitve manjšinskega šolskega vprašanja, češki socialist Tomašek najprej češki, potem pa je nemški želel sedanji vladi, da jo naj kmalu vrag vzame. Opomniti je treba, da so on, potem pa Seitz, Pittoni, Wityk in Kunicki stavili praktični predlog glede manjšinskega šolstva, kateri poziva vlado, da predloži zakonsko osnovo o ustanovitvi, organizaciji, učnem načrtu, javnem nadzorstvu in pokritju stroškov za manjšinske šole. Ob jednom se poziva naučni minister, da preišče vse v zbornici izjavljene pritožbe o zatvoritvi zasebnih šol (Komenskega šole, učni zavod Svobodne šole) in poroča zbornici tekom treh mesecev. Ta predlog je, kakor rečeno, praktičen in dober ter bi zasluzil večje zanimanje v zbornici ko se kaže zanj. V debato je posegel grof Stürgkh, ki je zatrjeval, da je vlada nedolžna glede razmer pri manjšinskem šolstvu, da imajo o tem sklepati deželni zbori (!) menda po

LISTEK.

Orlov in njegova žena.

Ruski spisal Maksim Gorki.
Preložil Fedor Gradišnik.
(Dalje.)

Motrija se ni prav nič trudila, da bi ga razumela. Bilo ji je dovolj že to, da je pričel sploh o čem drugem razmišljati, in da se bodo torej izpremenili tudi njeni lastni odnošaji do Grigorija. Bila je trdno prepričana, da se bo to zgodilo, in silno rada bi bila izvedela, kakšni bodo za njo nasledki njegove duševne izpremembe. Strah in upanje sta jo prevzela, zajedno z nekim čustvom sovražnosti do svojega moža.

„Ti bodo že brez tebe vedeli kaj jim je storiti,“ je dejala in ironično skremžila roke.

Grigorij je skomizgnil z rameni, se odkašljaj in pričel potem s še važnejšim glasom, gledajoč jo pozorno od strani:

„Če vedo ali ne — to je njihova stvar. Toda če moram umreti, ne da bi bil kaj videl od življenja, potem sem vendar jaz prvi, ki ga to briga!“

Pusti si torej reči: tega životarjenja tukaj je sedaj konec! Jaz nočem več sedeti tukaj in čakati, da pride kolera in me vzame, kakor harmonikarja, iz te luknje s seboj. Ne tega nočem, tega ne morem! „Pojdi ji raje pogumno naproti!“ mi je rekel zdravnik barake. Če je usoda zoper tebe, bodi ti zoper usodo! Saj lahko poskusiš, kdo je močnejši. . . to je pač vojska, družega nič. . . Ti vprašaj kaj nameravam? Kot stražnik hočem vstopiti v barako — razumeš? . . . Naravnost v žrelo hočem zlesti. . . tu, pozri me, a braniti se hočem z rokami in nogami! Slabo ne plačujejo tam. . . Dobival bom dvajset rubljev na mesec, poleg vsega drugega, in morebiti še kako premijo povrhu. . . Lahko, da umrjem tam. . . toda kaj ni tukaj ravnoisto? „Je vsaj enkrat kakšna izprememba v življenju. . .“

Veselo razburjen je udaril s pestjo

ob mizo, da je zažvenketala in zaplesala posoda.

Matrona ga je spočetka poslušala z nemirom in radovednostjo, proti koncu njegovega govora pa je pričela hudobno mežikati z očmi.

„To ti je pač dijak svetoval?“ je vprašala s prežečim glasom.

Saj imam vendar svoj lastni razum — in lahko sam kaj sklenem. . .“ je rekel Grigorij, izogibajoč se odkritemu odgovoru.

„No — kaj pa meni, da naj jaz pričnem med tem?“

„Kaj naj ti počneš?“ je vprašal Grigorij presenečen. O tej točki še ni prav nič razmišljal. Najenostavnejše bi seveda bilo, — da pusti svojo ženo doma v starem stanovanju. . . a ženske niso vedno zanesljive, ni svoji Matroni ni popolnoma zaupal. Ta potrebuje po njegovem mnenju strogo nadzorstvo.

„Najenostavnejše je, da ostaneš tukaj. . . Jaz dobim svojo plačo, to bo zadostovalo. . . hm, da,“ je rekel navidezno brezbržno, da bi videl, kaj bo odgovorila.

„Meni je prav!“ je rekla Matrona povsem mirno.

In zopet je zapazil na njenem obrazu oni dvomljivi, pristno ženski nasmeh, ki je že tolikokrat vzbudil v njem mučno ljubosumnost. Tudi tokrat je imel isti občutek, a znal se je premagati in dejal je le krotko: „Saj je neumnost. . . vse, kar blebečeš. . .“

Prežeče jo je gledal, poln pričakovanja, kaj bo še rekla. Ona pa je molčala in ga še naprej razburjala s svojim dvomljivim smehljajem.

„No, kaj naj se toraj zgodi?“ je vprašal slednjič Grigorij.

„Da — kaj pač? Kaj naj se zgodi?“ je odgovorila Matrona ravnodušno, briščoč kozarce za čaj.

„Ne delaj mi neumnosti, kača — sicer ti prisolim eno!“ je vskipel Orlov. „Morda grem smrti naproti. . .“

„Ne pojdi vendar. . . saj te ne pošiljam tja. . .“ je dejala Matrona mirno.

„Tako, sedaj vem vse: Ti si vesela, da grem“, je rekel Orlov zaničljivo. —

(Dalje prih.)

nižjeavstr. vzorcu in končno si je želel tudi za rešitev tega vprašanja — odsek. Ne bi prav nič škodovalo, ako bi jeden izmed slovenskih poslancev, osobito štajerskih, nekoliko umil temu staremu grešniku glavo.

Pravo delo zbornice se vrši po hodnikih in klubovih sobah. Gre tam za ministerske frake — kdo bi se torej zanimal za tako bagatelno zadevo ko je manjšinsko šolstvo! Poljaki še vedno mešetarijo med vlado in strankami o rešitvi začasnega proračuna. Vse mogoče in nemogoče kombinacije so se slišale in mislilo se je, da prinese današnji sklep Slovanske jednote rešitev. Pa dopoldne še si ta ni bila jedina in je že sedaj gotovo, da danes še ne pride do nobene odločitve. V Slovanski jednoti namreč ni glede bodočega postopanja prave edinosti, a to vsled strankarskega in morda tudi osebnega egoizma posameznikov. Radikalnejši elementi, osobito češki, vstrajajo na tem, da morata sedanja vlada in sistem prej pasti kakor bi se vršila nadaljna pogajanja in se dovolila rešitev začasnega proračuna. Zmernejši člani Slovanske jednote bi pripustili, da se nekaj nujnih predlogov umakne, razprava drugih pa se skrajša in povspeši. Nekateriki zastopajo celo mnenje, naj se umaknejo vsi nujni predlogi in postavi na dnevni red prvo čitanje proračuna; med prvim in drugim čitanjem se naj izvrši preosnova ministerstva.

No, tudi o eventualnem novem kabinetu ne vlada med Slovani pravo soglasje. Poljaki zahtevajo popolno parlamentarizacijo kabineta; z njimi se strinjajo Jugoslovani, češki klerikalci in naprednjaki. Mladočehi in agrarci ter moravska ljudska stranka pa si žele prehodno uradniško ministerstvo. K tej ideji nagibljejo tudi Nemci.

V zadnjem hipu sem zvedel, da ni prišlo danes v Slovanski jednoti do nobenega sklepa; posvetovanje se nadaljuje jutri.

Drobne politične novice.

a Parlamentarni dineji. Dr. Glombinski je sprožil predlog, naj bi se prirejali skupni dineji nemških in čeških parlamentarcev, da bi se na tak način „gojile prijateljske zveze“. Prvi tak dine priredi Nemec baron Chiari.

Krečanske homatije. Carigradski list „Sabah“ poroča, da je sklenil turški ministerski svet za slučaj, da bi Krečani pri novih volitvah v grški parlament tudi volili svoje zastopnike, nastopiti na Kreti z oboroženo roko za varstvo turškega vrhovnega gospodstva nad otokom.

Japonske priprave za vojno na daljnem Vzhodu? Petrogradski „Svet“ poroča, da se Japonci zopet marljivo pripravljajo na vojno. Ruski guverner amurskih pokrajin je poslal obvestilo, da Japonci povsod ob morju razprodajajo svoje trgovine in se vračajo trumoma na Japonsko.

Rusija proti Perziji. Rusko zunanje ministerstvo je sklenilo kar najostreje nastopiti proti Perziji zaradi znanih napadov na ruskega glavnega konzula pri Širasu. Morda je našla Rusija sečaj povod, da Perzijo zasede.

Balkanska zveza. Navzlic tozadevnim dementom se Turčija po večerajšnjih poročilih iz Carigrada vendarle resno ukvarja z mislijo balkanske zveze, ki bi imela v prvi vrsti ohraniti status quo. Potovanje Enverbeja v Beligrad in Sofijo ima namen bodočo entento balkanskih držav pripraviti.

Dnevna kronika.

v „Jugoslavija“ v Brnu. Jugoslovanski tehniiki so si osnovali v Brnu

svoje lastno društvo, v katerem so zastopani vsi Jugoslovani. Društveni trak ima rdeče-zeleno-belo-modro barvo in staroslovenski napis „Jugoslavija“.

v Nadporočnik Adolf Hofrichter. V zadevi Hofrichterjevi se je marsikaj obrnilo na boljše za Hofrichterja, a na slabše za policijo. Ta je vedno trdila da je na pravi sledi, da je storilec oficir, da že ve za njegovo garnizijo, da je otrovatelj nadporočnik Adolf Hofrichter, a sedaj, ko je tega osumljenca zaprla, ne more dokazati, kje je Hofrichter kupil ciankali, če ga je sploh kupil. Javnost vedno bolj verjame, da se je stotnik Mader sam usmrtil, kajti ni morda oficirja na Avstrijskem, ki bi zaužil kako sredstvo ali neznan lek, ki mu ga je poslal neznanec. — Gospa Hofrichterjeva je morda res prepričana, da je njen mož nedolžen. Ona pravi, da je hotel napraviti iz onih škatljic in oblatov zloženo kaseto za šivanje, da je ona nadalje rabila kinin za mrzlico in da se njen mož sploh ni vozil na Dunaj v uniformi s temnimi našivi ampak v starši z rumenimi. Hofrichter je še pri ponovni preiskavi zanikal, da bi bil storil zločin. Njegove izpovedbe se večinoma krijejo z onimi njegove žene in postajajo toraj zelo verojetne, ker se on ne more dogovoriti z njo. — Razpletanje razprave in razna odkritja vzbujajo silno pozornost.

v Nemci v Parizu. Nemško pevsko moško društvo iz Mogunca je nameravalo prirediti prihodnje leto izlet na Francosko in tudi koncert v Parizu. Posestniki koncertnih dvoran v Parizu pa so vsi odrekli svoje prostore nemškemu društvu in je tudi pariški nemški poslanik nujno odsvetoval nemškemu društvu od obiska Pariza.

v Razbojnik v Parizu. V Parizu so na severnem kolodvoru trije maskirani zločinci oropali pošto pošiljatev v vrednosti 300 tisoč frankov.

v Aretiran podčastnik. V Parizu se je v vojnem ministerstvu oglašil bivši laški podčastnik Rossi in izjavil da vrne ministerstvu neke tajne listine, ki so jih svoj čas nekateri častniki francoskega generalnega štaba prodali laškemu vojnemu ministerstvu. Rossi se je hotel pogajati glede odkupnine. Ker pa je znan kot špiounski podagent, ki rad izsiljuje denar, so ga zaprli.

v Grofica Ernestina Nostic, ki je februarja dosegla 30. leto je vstopila v samostan v Riedenburgu pri Salzburgu. Ona je najmlajša hči člana avstrijske gosposke zbornice grofa Nostica.

v Banka v Monte Carlu je dobila dovoljenje, da še nadaljnih deset let posluje. Vendar pa mora družba plačati na leto 1 milijon frankov več.

o „Srbsko planinsko društvo“. — Pravkar ustanovljeno „Srbsko planinsko društvo“ šteje že nad 300 članov. Odbor se je konstituiral tako-le: Iv. Žujović, naučni minister, predsednik; dr. S. Radovanović, vseučiliški profesor in Gj. Dimitrijevič, podpredsednik; prof. Mile Pavlovič in teh. R. Mojsilović, tajnika; M. Petrovič, bančni uradnik, pa blagajnik.

Štajerske novice.

d Glavni zbor narodne stranke se vrši v sredo, dne 8. dec. v veliki dvorani celjskega „Narodnega doma“. Začetek ob pol 11. uri dop. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo o delovanju „Nar. stranke“ v letu 1909. 3. Volitev izvrševalnega odbora. 4. Poročilo o političnem položaju. Govorita drž. posl. Franjo Roblek in dež. posl. dr. Vek. Kukovec. — Shoda se udeležijo tudi vodje nar. napredne stranke na Kranjskem in Goriškem. — Somišljeniki agitirajte za udeležbo!

d Predavanja Zveze narodnih društev v Celju. Včeraj je pričela Zveza nar. društev s predavanji v Celju. Prvi je predaval g. Bog. Vošnjak iz Gorice o „Pomenu francoskega medvladja (l. 1809—1813) za razvoj slov. narodnosti.“ Govor se je sukal okrog sledečih točk: 1. kako je nastala francoska provincija (ne kraljestvo!) Ilirija, 2. zakaj je nastala, 3. francoska uprava, uradi in šole v Iliriji, 4. ali se je res po vplivu Francozov vzbudil slovenski

narod in 5. pojmi narodnosti sploh. G. predavatelj, ki je zelo obširno študiral francosko dobo na Slovenskem na podlagi domačih in francoskih poročil, je navedel marsikatero zanimivo podrobnost, ki doslej še ni bila znana, zlasti iz korespondence Napoleona ter poročil francoskih intendantov v Iliriji. Došel je do sklepa, da se probuja slov. naroda nikakor ne sme pripisovati Francozom; neoporečne pa so njihove zasluge za slovensko ljudsko šolstvo. Čitalnična dvorana je bila polna hvaležnega občinstva, ki je z napeto pozornostjo sledilo izvajanjem mladega slov. učenjaka.

d Nesramnost brežliskih nemčurjev presega že res vse meje, kajti pred njimi si človek še skoraj življenja ni več svest. V nedeljo se je zopet pokazal tukajšnji mesar Gabritsch v družbi Matheisovih pomočnikov v slov. gostilni Grobušek. Napadel je brez vzroka pomočnika narodne trgovine Uršič & Lipej, daval mu je razne lepe priimke kakor „Lausbub“ in nazadnje je še celo z orožjem grozil in tolkel po mizi. Surovi mesar se bo meral seveda pred sodnijo zagovarjati, ker take ljudi se mora naučiti manire!

d Nemštvo v Št. Lenartu v Slov. goricah je z novo nemško šolo napravilo velik korak za germanizacijo Slovenskih goric. Nova šola bo nemštvo še le vstvarjala; iz stotin slovenskih otrok, ki polnijo to tujo šolo, se bodo vzgojili zagrizeni slovenski odpadniki. Takoj začetek nam je pokazal, kako zaslepljeni, kako nezavedni in nerazsodni so slovenski stariši, da izročajo svoje otroke taki šoli, ki je otrokom in starišem v nesrečo in v pogubo Slovenstvu v Št. Lenartu in okolici. Povsod sedaj nabirajo nemškutarji denar, izrabljajo revščino slovenskih ljudi ter obetajo otrokom, ki hodijo v njihovo šolo vse, kar potrebujejo — hrano, obleko. Sveta naša dolžnost je, da se tudi mi vsi spomnimo slovenskih otrok ter pripravljamo lepo in bogato božičnico naši revni — slovenski šolski mladini. Če vodi nemškutarje pri tem zlobni namen — vodi nas ljubezen do slovenskih otrok, katere moramo čuvati in braniti, da jih nasprotnik ne privabi k sebi s sladkimi obljubami.

a Pretep med šolarji. 11letni učenec celjske okoliške šole Maks Kranjc je te dni nosil slovenski trak. Učenca nemške celjske ljudske šole Vodeb in Mencl sta zahtevala od njega, naj trak odstrani, česar Kranjc ni hotel storiti. Zato sta ga začela suvati in pretepati. Kranjc je zgrabil za nož in oba nekoliko ranil. Žalosten je ta slučaj, a kaže, kake posledice nastanejo, če so otroci cel dan brez nadzorstva starišev, kakor je baš Kranjc, katerega oče in mati sta cel dan v tovarnah. Na drugi strani pa kaže ta slučaj tudi ostudno posurovelost učencev nemške ljudske šole, ker ni to prvi slučaj, da so učenci te šole brez povoda napadli in preteпали slovenske šolarje ter tako povzročili tepeže. Da bodo nemški listi opisani slučaj svojim umazanim namenom primerno izrabljali, je jasno.

d Obsojeni dr. Ballogh. Včeraj dopoldne je bil pred okrajnim sodiščem v Celju obsojen urednik „vahtarice“, dr. Karl Ballogh na 60 kron globe zaradi znanega napada na učitelja Aistricha. Najprej temeljito izpraševanje vesti v „Südsteir. Volkszeit.“, potem Aistrichove pesti in konečno 60 kron globe — to je že precej temeljito zdravilo, kaj ne, gospod Ballogh?

v Spomenik dr. I. Omulecu, odvetniku v Ormožu, bo postavil ormoški okraj s tem, da se bo nabralo 200 K za Ciril Metodovo družbo. To idejo je sprožil g. dr. Kristan in jo priporočamo tudi drugim okrajem. Ormoški okraj šteje 33 občin, torej pride

na eno občino nekaj čez 6 kron; v vsaki občini pa je gotovo šest narodnih ljudi, ki lahko vsak daruje po 1 krono; to je za posameznike malenkost. Ako pa je v eni občini manj ko šest narodnjakov, pa jih je gotovo v drugih več.

d Občinske volitve v Dramljah je namestnija potrdila. Župnik Ogrizek je s svojo pritožbo na celi črti sramotno pogorel. Našim vrlim somišljenikom iskreno čestitamo!

d Iz Ptuja. Kakor se je že poročalo, priredi telovadno društvo „Ptujski Sokol“ dne 12. decembra tek. leta v prenovljeni dvorani Narodnega doma v Ptujju gledališko igro „Rokovnjači“. Ta petdejanka s krasnimi pevskimi točkami je žela povsod, kjer se je dosedaj vprizorila največje priznanje ter je vobče najprijetnejša narodna gledališka igra. „Rokovnjačev“ se ptujsko občinstvo ni videlo na svojem odru ter še se isti v obče v ptujskem okraju niso vprizorili. Vse kroge posebno pa inteligenco opozarjamo na predstavo dne 12. decembra 1909. Slovenska inteligenca iz Ptuja in okolice ne zamudi prilike seznaniti se z „Rokovnjači“, ne zamudi pa tudi storiti svoje svete dolžnosti, da se z to igro seznanijo tudi najširši krogi ptujskega okraja. Na delo toraj! Pridi torej vsak dne 12. dec. 1909 v Ptuj k predstavi ter priženi tudi svoje znance s sabo. Da bode posebno okoličanom prikladnejše, prične se predstava točno ob 7. uri zvečer.

v Ivanjkovec. Dne 28. nov. se je tukaj ustanovila prostovoljna požarna bramba, ki šteje dosedaj štirideset udov. Načelnikom je bil izvoljen g. Lovro Petovar, veleposestnik v Ivanjkovec, podnačelnikom pa g. Šijanec Ludovik, nadučitelj v Svetinjah.

v Trbonje pri Vuzenici. Pred kakim mesecem se je Galunovo posestvo s posredovanjem g. Justa iz Vuzenice prodalo nekemu nemškemu konzorciju v Gradcu. „Šorš“ Lanko, nekdanji zavezen Slovenec, danes pa vodja tukajšnjih Štajercijancev, se je te kupčije jako prestrašil, češ sedaj otvorijo tuji gotovo konkurenčno trgovino in mu mogoče še uničijo ugled njegovega političnega prvenstva. Zato je jel g. Justa tako nesramno zmerjati, da je bil ta primoran, vložiti proti njemu tožbo radi žaljenja časti, in obravnava bi se imela vršiti v torek, 30. nov. 1909. Toda samozavestni Lanko se je zbal zaslužene kazni in naprosil več „uglednih“ Vuzeničanov, da posredujejo za mirno rešitev neprijetne zadeve; obljubil je celo 10 K za „Südmarko“ in nekaj litrov vina, če tožitelj odstopi, pa g. Just o takih pogojih sploh ni hotel ničesar slišati. Konečno sta se nasprotnika zjedini, da plača g. Lanko 80 kron za uboge šolske otroke v Vuzenici in poravnava vse stroške.

Upajmo, da bo gosp. Lanko odslej malo bolj brzdal svoj ostri jezik.

d Ormoški okrajni zastop. Iz Ormoža smo dobili za večerajšnji list prepozno sledečo brzojavko: Za načelnika okrajnega zastopa je izvoljen vsled smrti dr. Omuleca zdravnik g. dr. A. Žizek, za odbornika Horvat in za člana okrajnega šolskega sveta dr. Gv. Serneč.

d Kradež in samomor. Včeraj zjutraj so dobili delavko Terezijo Drozg iz Maribora z njenima sinoma 12 letnim Janezom in 14 letnim Francem, ko so kradli perutnino pri posestniku Rečniku v Razvanju. Tatico so zaprli v sobo pri Rečniku in orožništvo je medtem izvršilo v njenem stanovanju v Mariboru hišno preiskavo; našli so 16 komadov ukradene perutnine. Ko so orožniki došli po delavko, da bi jo odgnali v zapor, so jo našli mrtvo; prerezala si je z Rečnikovo britvo vrat in bila v nekaj minutah mrtva.

d Porotna obravnava proti odgovornima urednikoma Cenčiču in Rakoviču in drugovom v Mariboru je jako burna in se nadaljuje ob 4. uri pop. ter bo trajala najbrž do polnoči. Tožence zastopa dr. Pegan, tožitelja dr. Kukovec. Dozdaj stoji stvar ugodno za obtožitelje.

d Iz Maribora. Poljudno znanstveno predavanje o elektrizaciji alpskih železnic in nje pomenu v bodočnosti se priredi v četrtek dne 2. dec. v čitalnici. Predavatelj g. inženir Turnšek. Vstop prost.

d Iz Maribora. Piknik Slovenske čitalnice dne 27. nov. je bila najkrasnejša društvena prireditev letošnjega leta. V krasno ozaljšani mali dvorani Narodnega doma se je zbralo nad 100 čitalničarjev, ki so se čutili vsi v prijateljskem krogu tako domače, da se jim ni hotelo pred pozno jutranjo uro domu. Hvala požrtvovalnim damam in gospodom, ki so prispevali pri pripravi in zabavnem delu h krasnemu uspehu.

d Iz Studene pri Mariboru. Gospodu odvetniku dr. Fr. Rosini izrekam podpisani načelnik krajnega šolskega sveta v Studencih srčno zahvalo za uspešno postopanje v zadevi g. Welloglawetza proti meni. Feliks Vokač.

Pri občinskih volitvah v Mürz-zuschlagu so v 3. razr. dobili socialisti od 10 mandatov 8 in vse namestnike v svoje roke. — Tudi v Ljubnem na Zg. Štajerskem je bil letos v 3. razredu prvič izvoljen jeden socialist.

Kranjske novice.

o Na ljubljanskem kolodvoru, ali bolje v skladišču, je neki možak, ki ga imajo za Ungerja in ki baje noče znati prav slovenski ter jemati od slovenskih strank težkega srebrnega denarja, če se mu zljubi ravno zahtevati papir. Tudi drugače se vede zelo nezramno in psuje hlapce, ki prihajajo po blago, z nazivi „Esel“, „Trottel“ itd. To je tudi tisti možak, ki je znal za Šiško ime „Schönau“. — Ali se res ne da nič proti takemu človeku uciniti?

o Gostilničarji hočejo lastno pivovarno. Osrednji odbor gostilničarjev za nakup lastne pivovarne je razposlal gostilničarjem na Kranjskem okrožnico, v kateri poziva člane in vse one, ki še niso člani, da se podpišejo, da so voljni kupiti delnice, s katerimi bi se osnovala lastna pivovarna, ki bi stala krog milijon kron. S tem hočejo gostilničarji sebe zagotoviti in tudi slovenskemu občinstvu nuditi slovenski proizvod. Da bi se le spretne roke lotile podjetja!

o Schwarz na Dunaju radi škofa Jegliča. Iz najverodostojnejšega vira poročajo, da je vlada poklicala kranjskega deželnega predsednika barona Schwarza na Dunaj, da poroča o zadevi škofa dr. Antona Jegliča in o kranjskem deželnem zboru. Kombinacija, da bi bil Schwarz poklican radi imenovanja jugoslovanskega ministra, je torej brez podlage, kakor se je že prej mislilo.

o Umor na Begunjsčici. Sedaj je zadeva umorjenega Rožiča že popolnoma jasna. Dne 24. sept. se je z njim sešel jurist Šink, ki je pa sedaj že dovršil svoje študije, v Vilfanovi koči na

Begunjsčici. Rožič je imel takrat Flobertovo puško s seboj in s Šinkom sta marsikaj govorila. Med pogovorom je zapazil Rožič lepo planiko in jo je na robu skale hotel utrgati. Ko sta oba tako tam stala, počí naenkrat nekje nižje puška in Šink, kateremu je kroglja mimo zbrnela, se je deloma v strahu, deloma pa z namenom zgrudil, da se odtegne morebitni drugi krogli. Ta je res priletela, a zadela Rožiča, ki je zdrčal po skali navzdol. Šink je še opazil spodaj Bornovega lovca, potem je pa pobegnil. Ni se dalje zmenil za zadevo, ampak odpeljal se je na Dunaj. Tam je prebiral vsak dan slovenske časnike, a ker nikoli nič ni čital o Rožiču, je mislil, da je le lahko ranjen in je molčal o vsem. Sedaj pa, ko so časniki začeli pisati o Rožiču, je g. Šink celo zadevo objavil in pokazal mesto, kjer se je to zgodilo. Eisenpart, Bornov lovec, je sicer obstal, a ni hotel povedati, kje je svojo žrtev zagrebel. — Kakor pa smo pisali, so Rožiča vendar našli in sicer brez glave. Ljudstvo je ogorčeno in je hotelo Eisenparta ubiti. To so strašna grozodejstva, ki jih že delajo med nami nemškutarji in pritepeni Nemci.

o Prva zapuščina za „obmejne Slovence“. Železniški sprevodnik Fr. Ranth, ki je umrl v Spodnji Šiški, je zapustil klerikalcem 100 kron, ki jih dobijo, ko bode prodana njegova hiša.

Primorske novice.

o Radl ognja in strahu onemel. Ogenj je uničil 29. t. m. hišo Martina Žerjava v Boljunci pri Trstu. Žerjavov sin Martin je iz strahu onemel. Zdravniki upajo, da ozdravi. — Škode je 4000 kron.

o Dr. Lorenzetto, ki je bil steber italjanstva v Polju in je potem razne ljudi osleparil za skoro milijon kron, je sedaj čisto na varnem. Polcija ga je bila zasledila v Buenos Airesu, a ker ni bila prišla pravočasno iz Avstrije prošnja, da ga izroči vlada Avstriji, ga je zopet izpustila. Sedaj bode pa imel nesramni tat in slepar mir pred pravico.

o Goriški Slovenci za narodno šolstvo. — Mialo nedeljo se je vršil shod v Gorici v prilog slovenskemu šolstvu. Shod je bil impozanten. Udeležilo se ga je tudi mnogo narodnih dam. Predsedoval je dr. Dereani. Govorili so: Gabršček, dr. Podgornik in dr. Dereani. Sprejeli so enoglasno resolucij.

Protestno zborovanje Italjanov proti slovenskim zahtevam slovenskih paralelk na srednjih šolah se še le vrši dne 5. decembra. Slovenci bodo tudi ta dan zborovali. Bati se je novih nemirov od strani nespravipljivih Italjanov.

o Povišanje pokojnin mestnih uslužbencev tržaških. — Municipalni odbor je sklenil predlagati občinskemu svetu povišanje pokojnin onim uradnikom, ki so bili upokojeni pred letom 1895, ko so se na novo regulirale plače. Uradniki, učitelji in sluge bi naj dobili 15% večjo pokojnino. Pokojnina vdovam pa bi imela biti po novem 50% višja. Vsega skupaj bi se na leto izdalo 8450'70 kron več kakor doslej.

Koroške novice.

Odgovor na nemška tolovajstva, ki se zadnje čase na Koroškem strašno množe, je dala „Hranilnica in posojilnica“ v Velikpcvu s tem, da je naklonila narodni šoli v Št. Rupertu pri Velikpcvu 100 kron.

„Narodni dom“ v Velikpcvu baje vkljub hujskanju nemškutarjev prospeva. Nič ne pomaga, da se razni nemškutarški obrtniki in učitelji zadirajo proti njemu. In to jih še tem bolj grize.

v Iz finančne službe. Finančni minister je imenoval davčnega oskrbnika finančnega tajnika dr. Filipa Kollmanna za finančnega svetnika in finančnega komisarja dr. Franca Olivo za tajnika.

v Boj policije z delavci. V soboto je prišla iz Šopronja v Beljak telegrafska zapoved, da naj oblast zapre nekega Krušlja, ki se ga sumi roparskega umora. Ker je bilo ravno izplačevanje delavcev — Krušelj je bil nadelavec pri neki gradnji — so Krušlja lahko dobili. Ali ni šlo tako lahko, da bi ga policija obvladala. Prišlo je do pretepa in ker so se vsi delavci arretiranju uprli, so morali priti še štirje stražniki, ki so premagali Krušlja le s sabljo v roki.

v Šport na ledu in vodi. Celovec je radi ene posebnosti znamenit. Vsako leto do pozne jeseni namreč švigajo po Vrbskem jezeru čolnički, zabaven šport, ki ga gojijo nekateri Celovčani, dočim se že drugi veselijo ledu, da se zamorejo gibati po raznih drsališčih. Kadar je pa suog, še pride k prvima dvema tretja vrsta zimskega športa, namreč beganje na smučeh. Tko je tudi letos in ta teden še bodo baje otvorili znano drsališče na „Lenkanalu“.

v Nova opazovalnica na Obirju. Poročali smo že, da je avstrijsko društvo za meteorologijo sklenilo urediti popoln moderen observatorij v višini 2044 metrov nad morjem. Najprvo se bode opazovalo menjavanje višine raznih vrhov. Dognano je namreč, da je tudi trdni del planeta podvržen takozvani plimi in oseki, ki se javlja v minimalni meri. Za to merjenje bodo nabavili razne priprave in sicer bode prevzela to skrb država, dočim bode oskrbela gradnjo in potrebne adaptacije železno-kapeljska sekcija avstrijskega hribo-laznega kluba in meteorološko društvo na Dunaju. Upa se, da bodo prijatelji vede radi prispevali.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Državni zbor.

o Dunaj, 1. dec. Zbornica nadaljuje razpravo o nujnih predlogih glede manjšinskega šolstva.

Iz Slovanske jednote.

o Dunaj, 1. dec. Parlamentarna komisija Slov. jednote je glede bodoče taktike razdeljena v 2 dela in sicer 8 proti 8; jeden del je za nadaljno tiho obstrukcijo, drugi pa za umaknjenje nujnih predlogov v prilog 1. čitanju začasnega proračuna. — Doslej se še ni glasovalo, ali dejstvo, da češki radikanci še niso izstopili, kaže, da radikalnejša struja še ni poražena. Odločujoči so mladočehi. Ne ve se še, kako se bo končala debata.

Avstrijski vodljivi zrakoplov.

o Fišamend, 1. dec. Danes ob pol 9. uri dop. se je dvignil avstr. vodljivi zrakoplov „Parseval“, da poskusi vožnjo čez Dunaj, Požun, Bruck ob Litavi in Fišamend nazaj. Konec vožnje pričakujejo med 3. in 4. uro pop.

Poskus cel škadron s cijankalijem zastrupiti.

a Pariz, 1. dec. V Verdunu je poskusil neki podčastnik zastrupiti celi huzarski škadron s cijankalijem. Dal ga je vojakom v juho in le slučaj je hotel, da so vojaki ovohali čuden duh jedila in ga niso hoteli zavživati.

a Pariz, 1. dec. Pri preiskavi, ki se je takoj vršila, so našli pri jednom huzarju v hlačnem žepu sledove cijankalija. Izpovedal je, da jih je posodil podčastniku za 4 dni in jih je dobil še le v jutro nazaj.

a Pariz, 1. dec. Podčastnik je zato poskusil svoje tovariše pomoriti, ker je hotel uničiti sledove svojih tatvin.

a Pariz, 1. dec. Podčastnik Saraco, kateri je pomešal v juho moštva cijankali, je že priznal svoj zločin. Dva moža, ki sta malo juhe poskusila, sta v smrtni nevarnosti.

Boj za proračun na Angleškem.

a London, 1. dec. Nocoj opolnoči se je vršilo v gosposki zbornici glasovanje o Lloyd-Georgovem proračunu. Lordi so ga s 350 proti 75 glasom zavrnili. Jutri bode parlament odgođen.

Po svetu.

a Parnik se je potopil. Obrežni parnik „Arge“ se je pogreznil v zalivu Tallamook. 14 mož posadke je na njem utonilo.

a Dr. Cook na begu. Dr. Cook je tajno odpotoval v Italijo. Dokazov, da je bil na Mac Kinleyu ni podal. V New Yorku smatrajo njegov tajni odhod za beg. To je torej konec komedije.

a Nevarna igrača. Zdravniki za očesne bolezni svarijo pred nevarno igračo modernih otrok. To so takozvani propelerji, ki tvorijo vedno nevarnost za one, ki se nahajajo na cesti. Oni obstojijo iz dveh perotnic iz pločevine, ki so na sredi prevrtljene in se dvigajo s pomočjo vrteče se okrogle plošče. Večkrat se je že zgodilo, da je tak propeler koga ranil in nekoč celo gladko prerezal oko. To je zelo nevarna igrača, ki bi jo bilo treba prepovedati.

a Obleganje pred hotelsko sobo. V neki hotel v Brodyju je prišel te dni kakih 24 let star Rus, ki je začel z revolverjem groziti onemu, ki bi ga naznanil policiji. Na hotelirjevo prošnjo se ni hotel vpisati v knjigo za tujce, vsled česar so šli po policijo. Sedaj pa je bil ogenj v strehi. Tujec je začel s samokresom skozi ključavnico streljati in je streljal neprenehoma. Niti orožništvo ni nič opravilo. To je trajalo edno uro, nakar so navzoči zaslišali silno detonacijo, ki je bila tako močna, da so se vsa stekla v oknih potrupalala. Ko je na to policija vdrla v sobo, je našla Rusa mrtvega s strašno rano na glavi in pri njem množino ruskih anarhističkih spisov.

v Dedič milijonov ali — šofer. G. Mulligan, 22 let stari sin bogatega milijonarja, se je hotel oženiti z glumico Bessie van N. a oče je bil tako jezen, da ga je hotel razdediniti. Ko se je sin res tako „neprimerno“ oženil, je stari to tudi storil. Sedaj je mladi Mulligan postal šofer in stanuje s svojo mlado ženo v delavskem delu mesta New York. Oba pravita, da sta presrečna, da bi se še jezila nad starim.

Zagrebska tovarna, tvrdke Henrik Francka sinov, v vsakem oziru novodobno urejena,
izdeluje svoje proizvode izključno le iz najboljših sirovin.
V Vaš prid bode, bodete li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu pravemu :Franckovem: kavnem pridatku z mlinčkom, iz zagrebske tovarne.

a Internacionalen železniški tat. Stolnobilograjsko orožništvo je zgrabilo nevarnega železniškega tatarja, strugarja Aleksandra Legradyja, ki se je izdajal za železniškega nadzornika in kradel pri tem potujočim tujcem denar. Hodil je po kupejih in če je koga našel samega, se je zapletel z njim v pogovor, mu ponudil smodko, v kateri je bila neka uspavajoča snov in ko je tujec zaspal, mu je preiskal žep. Sedaj so gospoda nadzornika prijeli v Stolnem Belemgradu. Denar je imel skrit v rokavicah.

a Strelji proti balonom. V New Yorku so poizkusili nove topove proti zrakoplovom, a kroglice zrakoplovov niso zadele.

Društvene vesti.

v Čebelarstva podružnica za Savinjsko dolino ima svoj občni zbor v nedeljo 5. decembra t. l. ob treh pop. v šoli v Grižah s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav in nagovor predsednikov, 2. Poročilo tajnikovo, 3. Poročilo blagajnikovo, 4. Sprejemanje novih udov, 5. Volitev novega odbora, 6. Razgovor o eventualnem nakupu raznega čebelarstva orodja, panjev itd. 7. Slučajnosti. Udje čebelarstva podružnice pridite vsi! Prijatelji čebelarstva udeležite se v obilem številu! **Udbor.**

v „Podporno društvo za slovenske visokošolce v Gradcu“ bo imelo v soboto, 4. decembra, v Lieblovi restavraciji „Zur Stadt Neugraz“, ob 8. uri zvečer, svoj XIII. redni občni zbor. — Poročalo se bo o delovanju v minoletem šolskem letu, volil se nov odbor in se ukrepalo o kakih slučajnostih. Prijatelji društva bodo dobrodošli!

v „Sava“ društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov na Dunaju ima svoj III. redni obč. zbor v soboto, 4. decembra t. l. v prostorih restavr. „Zum Magistrat“ I. Lichtenfelsgasse 3. s sledečim dnevnim redom: 1. čitanje zapisnika, 2. poročilo odbora, 3. poročilo legitimac. odseka, 4. poročilo dr. sodišča, 5. sprejemanje članov, 6. sprememba članov, 7. slučajnosti. Začetek ob 8. zvečer. Svobodomiselni slovanski gostje dobrodošli!

Tržne cene.

30. novembra.

Dunaj. Poljedelska borza: Mlohava poročila iz inozemskih bčrz so paralizirala vpliv mrzlega vre-

mena in so vplivala na tendenco borze v smislu odločne trudnosti. Zahteva za tuzemsko pšenico je bila 5 do 10, za rž 10 vin. nižja. Pri ječmenu, ovsa in kornzi se ni tržilo, a cena ni padla. Drugi promet je bil malenkosten.

Sladkor. Trst. — Centrifugal Pilés prompt K 35 $\frac{1}{2}$ do K 36 $\frac{3}{8}$, za julij-avgust K 35 $\frac{3}{4}$ do K 36 $\frac{5}{8}$. Tendence: trdna.

Sladkor. Praga. Surovi sladkor prompt K 29 10, nova kampanja kron 25 10. — Tendence uporna. Vreme: milo.

Budimpešta. Svinjad: ogrske stare, težke do 144 vin. mlade težke 153 do 155 vin., mlade, srednje 153 do 155 v. mlade, lahke 146—150 vin. zaloga 22.956 komadov. Prignano 382 komadov, odgnano 235. Ostalo torej 22.103 komadov. Tendence mirna.

Budimpešta. Pšenica za april K 13 86, pšenica za oktober K 11 74, rž za april 10 02, oves za april 7 56, kornza za maj 6 68, ogrščica za avgust 13 40: Tendence netržna, promet neznačen. Ponude zmerne, efektivna pšenica 5. vin. nižja, drugo mirneje. Veselje kupiti tudi malo. — Vreme: meglovito in mrzlo.

Proda se travnik

z lastnim kozolcem in parno v periferiji mesta Brežice ob Savi. Priporočljivo mesto za stavbo. Stalna cena 5000 K. Dragotin Omerzu, učitelj v Trbovljah.

Služba občinskega zdravnika v Hrastniku.

Razpisuje se služba občinskega zdravnika v Hrastniku z letno remuneracijo 2000 kron in prostim stanovanjem.

Prosilci slovenskega jezika zmožni, naj vpošljejo svoje opremljene prošnje na podpisano županstvo do 15. decembra t. l. Županstvo Trbovlje, 19. listopada 1909. 558 3-3 Župan: **Vodušek.**

Premestitev obrti.

M. Kolšek, čevljar v Celju

naznanja, da premesti s 1. dec. t. l. svojo obrt iz Graške ceste v novo posojilnično hišo na Ringu.

Stiskalnica

(preša)

za mrvce, še prav malo rabljena, z vozom vred je na prodaj pri

Karl Cimperšek, trgovec v Sevnici ob Savi. 571 3-3

Dobro idoča

gostilna

v lepem spodnještajerskem trgu se odda takoj v najem pod ugodnimi pogoji. Naslov se izve v upravnistvu lista. 576 3-1

Kupujte narodni kolek!

Stanovanje

v Celju, Schillerjeva ulica št. 3 (hiša Zveze slov. posojilnic) s 3 sobami, kopalno sobo, kuhinjo in drugimi pritlikinami, električno razsvetljavo se odda s 1. svečanom ali 1. sušcem 1910. —

Natančneje se poizve pri hišniku ali pri upravitelju hiše dr. A. Božiču, odvetniku v Celju, Rotovška ulica št. 15.

„Čitalnica v Konjicah“

naznanja, da odda s 15. februarjem l. 1910

gostilno

v „Narodnem domu“ v Konjicah v najem.

Tozadevni pogoji se izvedo v pisarni dr. Rudolfa pismeno ali ustmeno. — Prošnje je poslati najdalje do 15. decembra t. l. dr. Rudolfu, odvetniku v Konjicah.

Darujte za Narodni sklad!

R. Diehl

žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca brinovca, vinskega žganja in domačega konjaka.

25 2-89

Steckenpferd- 101 40-40

lilijno mlečno milo

najmileje kožno milo kakor tudi proti solnim pegam!

Dobiva se povsod!

Poštne hran. račun št. 54.366.

Telefon št. 48.

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

Urađuje se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure *** dopoldne. ***

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruge ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov. denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem, tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih. ****

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzjavlj.: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnimi obratom.

Izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnice, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa.

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd.

Brušenje, puliranje in struganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sljenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah. Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakov).

Tlakovanje cerkva dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom. Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah. Popravljanje spomenikov, ude: lavanje napisov v iste.